

ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
YAPI MALZEMELERİ PİYASA GÖZETİMİ
VE DENETİMİ YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM
Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının sorumluluğunda bulunan yapı malzemelerine ilişkin teknik düzenlemelerde veya 11/3/2021 tarihli ve 31420 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Genel Ürün Güvenliği Yönetmeliğinde belirtilen insan sağlığı ve güvenliği, tüketicilerin korunması, çevrenin korunması, kamu emniyetinin sağlanması ve diğer kamu yararının azami düzeyde korunmasını hedefleyen gereklilikleri yerine getiren uygun ve güvenli ürünlerin piyasaya arz edilmesi veya piyasada bulundurulmasını teminen piyasa gözetimi ve denetimi ile sonucunda alınacak önlemlerin usul ve esaslarını belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik; Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı sorumluluk alanında bulunan yapı malzemelerinin piyasa gözetimi ve denetimine ilişkin usul ve esasları, alınacak önlemleri, denetim personelinin görev, yetki ve yükümlülükleri ile iktisadi işletmecilerin yükümlülüklerini kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik; 5/3/2020 tarihli ve 7223 sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanununa, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 97 nci ve 107 nci maddelerine, 9/7/2021 tarihli ve 4269 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan Ürünlerin Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Çerçeve Yönetmelik hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Aracı hizmet sağlayıcı: Başkalarına ait iktisadi ve ticari faaliyetlerin yapılmasına elektronik ticaret ortamını sağlayan gerçek veya tüzel kişiyi,
- b) Bakanlık: Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığını,
- c) Ciddi risk taşıyan ürün: Risk değerlendirmesine dayanması ve ürünün normal ve öngörülebilir kullanımının dikkate alınması kaydıyla, zarara yol açabilecek bir tehlikenin gerçekleşme olasılığı ve zararın ciddiyetinin büyüklüğünün birlikte ele alınması neticesinde, riskin etkisi kısa vadede ortaya çıkmayan vakalar da dahil olmak üzere, yetkili kuruluşların acil müdahalesini gerektiren risk taşıyan ürünü,
- ç) Dağıtıcı: Ürünü tedarik zincirinde yer alarak piyasada bulunduran, imalatçı veya ithalatçı dışındaki gerçek veya tüzel kişiyi,
- d) Denetim personeli: Piyasa gözetimi ve denetimi yapmak üzere bu Yönetmelikte belirtilen esaslara göre denetim personeli kimlik kartı almış personeli,
- e) Duyusal inceleme: Ürünün herhangi bir test veya muayene işlemine tabi tutulmasından önce, denetim personelinin duyularını veya basit ve yaygın olarak kullanımda olan ölçme araçlarını kullanarak yapılan incelemeyi,
- f) Düzeltici önlem: Bir uygunsuzluğu ortadan kaldırmak amacıyla, Bakanlığın talebi doğrultusunda veya kendiliğinden iktisadi işletmecinin gerçekleştirdiği faaliyeti,
- g) Genel Müdürlük: Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğünü,
- ğ) İktisadi işletmeci: İmalatçı, yetkili temsilci, ithalatçı, dağıtıcı veya ilgili teknik düzenleme kapsamında ürünlerin imalatına, piyasada bulundurulmasına veya hizmete sunulmasına ilişkin sorumluluğu olan diğer gerçek veya tüzel kişileri,
- h) İl müdürlüğü: Çevre, şehircilik ve iklim değişikliği il müdürlüğünü,
- ı) İl müdürü: Çevre, şehircilik ve iklim değişikliği il müdürünü,
- i) İmalatçı: Ürünü imal ederek veya ürünün tasarımını ya da imalatını yaptırarak kendi isim veya ticari markası ile piyasaya arz eden gerçek veya tüzel kişiyi,

- j) İthalatçı: Ürünü ithal ederek piyasaya arz eden gerçek veya tüzel kişiyi,
- k) Kanun: 5/3/2020 tarihli ve 7223 sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanununu,
- l) Numune alma etiketi: Test veya muayene için alınan numunelere iliştirilen veya yapıştırılan numuneye ait bilgileri, tarafların isim, unvan ve imzalarını taşıyan belgeyi,
- m) Risk: Zarara yol açacak bir tehlikenin gerçekleşme olasılığı ile bu zararın ciddiyetinin büyüklüğünün birleşimini,
- n) Risk değerlendirme komisyonu: Hakkında ciddi risk taşıdığına yönelik ciddi şüphe veya somut bilgi bulunan ürünlerin uygun olup olmadığını ve uygulanacak idari yaptırımını belirlemek amacıyla oluşturulan komisyonu,
- o) Risk taşıyan ürün: Ürünün kullanım amacı veya kullanım süresi ve uygulanabildiği durumlarda hizmete sunulması, kurulum ve bakım gereklilikleri de dahil olmak üzere, ürünün normal ve öngörülebilir kullanım koşulları çerçevesinde, ilgili teknik düzenleme ya da genel ürün güvenliği mevzuatı kapsamında korunan insan sağlığı ve güvenliğini, iş yerinde sağlık ve güvenliği, tüketicilerin korunmasını, çevreyi, kamu güvenliğini ve diğer kamu yararlarını, makul ve kabul edilebilir değerlendirilen ölçünün ötesinde olumsuz etkileme olasılığı bulunan ürünü,
- ö) Şahit numune: Test, muayene veya belgelendirme kuruluşuna gönderilmek üzere alınan numunenin zayı olması veya test sonuçlarına yönelik herhangi bir itiraz olması durumunda başvurulmak üzere alınan numuneyi,
- p) Teknik düzenleme: İdari hükümler de dâhil olmak üzere, ürünün niteliğini, işleme veya üretim yöntemlerini ya da bunlarla ilgili terminoloji, sembol, ambalajlama, işaretleme, etiketleme veya uygunluk değerlendirme işlemlerini tek tek ya da birkaçını ele alarak belirleyen uyulması zorunlu mevzuatı,
- r) Tutanak: Yapı Malzemeleri Piyasa Gözetimi ve Denetimi Tutanağını,
- s) Uygunsuzluk: Ürünün ilgili teknik düzenlemeye veya genel ürün güvenliği mevzuatına uygun olmama halini,
- ş) Yapı malzemesi: Her türlü yapı işlerinde veya bu işlerin herhangi bir kısmında kalıcı olarak kullanılmak üzere üretilen ve piyasaya arz edilen ve performansı yapı işlerinin temel gereklere ilişkin performansını etkileyen bütün malzemeleri veya takım malzemeleri,
- t) Yapı Malzemeleri Denetim Sistemi (YMDS): Bakanlığın piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetlerine ilişkin her türlü bilgi, belge ve verilerin kaydına, elektronik ortamda saklanmasına, gerektiğinde veri girişi, veri çağırma, risk değerlendirmesi ve raporlama uygulamalarına imkân veren sistemi,
- u) Yetkili temsilci: İmalatçının Kanun ve ilgili diğer mevzuat kapsamındaki bazı yükümlülüklerini onun adına yerine getirmek üzere imalatçı tarafından yazılı şekilde görevlendirilen Türkiye’de yerleşik gerçek veya tüzel kişiyi,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Piyasa Gözetimi ve Denetimine İlişkin Usul ve Esaslar

Genel esaslar

MADDE 5- (1) Teknik düzenlemelerin insan sağlığı ve güvenliği ile ilgili hükümlerine uygun ürün, aksi ispatlanana kadar güvenli kabul edilir. Teknik düzenlemenin bulunmadığı veya insan sağlığı ve güvenliğine ilişkin hükümler içermediği durumlarda, bir ürünün güvenli olup olmadığının değerlendirilmesi Genel Ürün Güvenliği Yönetmeliğine göre yapılır.

(2) Bakanlık, sorumlu olduğu yapı malzemelerine ilişkin piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetlerini denetim personeli aracılığıyla yürütür, denetim sonuçlarına göre gerekli önlemleri alır ve Kanunda belirtilen yükümlülükler kapsamında ilgili iktisadi işletmeciye idari yaptırım uygular. Bakanlık, alınacak önlem ve uygulanacak idari yaptırımlar konusunda orantılılık ilkesine uygun hareket eder; alınacak tedbirlerin, önlenmesi amaçlanan tehlikenin boyutu, niteliği ve gerçekleşme olasılığı ile orantılı olmasını sağlar.

(3) Bakanlık, sorumlu olduğu ürünlerin piyasa gözetimi ve denetimini, denetim programının yanı sıra resen, ihbar veya şikâyet üzerine yapar. Piyasa gözetimi ve denetimi sırasında düzenlenecek tutanağın şekil ve içeriği Genel Müdürlükçe belirlenir.

(4) Ürünün uygunsuzluğu konusunda yapılan her türlü ihbar, şikâyet, ürün sebebiyle meydana gelen kazalar ve ürün hakkında elde edilen diğer bilgiler piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetlerinde kullanılır.

(5) Satış veya kiralama amacıyla yazılı basın, radyo, televizyon, internet ve benzeri iletişim araçlarında reklam ve ilanları yer alan ürünler piyasaya arz edilmiş kabul edilir.

(6) Denetim, yapı malzemelerinin bedelli veya bedelsiz olarak piyasaya arz edildiği, piyasada bulundurulduğu veya hizmete sunulduğu mağaza, dükkân, ticarethane, depo, ambar, şantiye mahalleri ve nakil araçları gibi her türlü mekân ve ortamda depolandığı ve/veya satıldığı, kullanıldığı yerlerde, gerekli durumlarda yapım mahallerinde, girdi olarak kullanıldığı yer ve tesislerde, iş yeri ve üretim tesisi de dâhil olmak üzere gerekli görülen her yerde yapılır. Denetim esnasında ilgili iktisadi işletmeciden denetime ilişkin gerek duyulan bilgi, belge ve kayıtlar istenir.

(7) Dağıtıcının iş yerinde yapılan denetimde, imalatçı, yetkili temsilci veya ithalatçıya ulaşmak üzere tedarik zincirinde yer alan bir önceki iktisadi işletmecinin unvanı ve adresi tespit edilir.

(8) Genel Müdürlük, denetimlerin koordinasyonunu ve etkin bir şekilde gerçekleşmesini sağlar. Genel Müdürlük bu doğrultuda gerekli önlemleri almak ve uygulamaları koordine etmekle görevlidir. Genel Müdürlük, denetim programını hazırlar ve uygulanmak üzere ilgili il müdürlüklerine iletir.

(9) Piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetleri sırasında iktisadi işletmeci tarafından 26/5/2021 tarihli ve 4022 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları ve Onaylanmış Kuruluşlar Yönetmeliği çerçevesinde akredite edilmiş bir uygunluk değerlendirme kuruluşundan alınmış uygunluğu gösteren belgeler ile test raporlarının sunulması halinde, denetim personeli bu belge ve raporları dikkate alır. Türkiye'de veya karşılıklılık ilkesi saklı kalmak kaydıyla Avrupa Birliği üyesi bir ülkede yerleşik bir uygunluk değerlendirme kuruluşunca verilmiş belgeler ve test raporları, kuruluşun yeterliğine ilişkin gerekçelerle reddedilemez.

(10) Piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetleri, ürüne ait bilgi ve belgelerin ilgili mevzuat çerçevesinde incelenmesi, duyuşal inceleme yapılması, gerektiğinde numune alınması, yerinde muayene veya test yapılması veya iktisadi işletmecinin ilgili mevzuat ve teknik düzenlemeler hakkında bilgilendirilmesi suretiyle gerçekleştirilebilir. Bu faaliyetlerin yürütülmesine ilişkin usul ve esasları belirlemeye Genel Müdürlük yetkilidir.

(11) Genel Müdürlük, üretimi, piyasaya arz koşulları veya yapı güvenliğine etkisi bakımından farklılık arz eden yapı malzemelerine ilişkin olarak risk değerlendirmesi ile piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetlerine ilişkin usul ve esaslar belirleyebilir.

(12) Denetim sonunda üründe bir uygunsuzluk tespit edilmemesi, iktisadi işletmecinin Kanun kapsamındaki ürüne yönelik sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

(13) Bakanlık merkez teşkilatının denetim yapma yetkisi saklıdır.

Denetime ilişkin esaslar

MADDE 6- (1) Teknik düzenleme hükümleri saklı kalmak kaydıyla, piyasa gözetimi ve denetimi aşağıdaki esaslar çerçevesinde yapılır:

a) Denetimler, ürünlere ve bu ürünlerin muhtemel kullanıcılarına ilişkin risk esaslı bir yaklaşımla Genel Müdürlük tarafından belirlenen denetim programı uyarınca il müdürlüğü tarafından yürütülür.

b) Denetime başlamadan önce, ürüne ilişkin daha önce denetim veya test yapıp yapılmadığı gibi hususların ön incelemesi tamamlanır.

(2) Denetimlerin en az iki denetim personeli tarafından yürütülmesi esastır. İhtiyaç halinde denetime daha fazla sayıda denetim personeli katılabilir.

(3) Denetimler, durumun gereklerine göre aşağıdaki hususlardan bir veya birkaçını kapsayacak şekilde yapılır:

a) Teknik düzenlemenin öngördüğü işaretler veya belgeler üzerinden inceleme.

b) İlgili teknik düzenlemenin bulunmadığı hallerde, Genel Ürün Güvenliği Yönetmeliği çerçevesinde yapılan inceleme.

c) Duyusal inceleme.

ç) Test veya muayene.

d) İlgili mevzuat ve teknik düzenlemeler hakkında bilgilendirme.

(4) Denetim personeli yapılan incelemeleri ve tespitleri denetim tutanağının ilgili bölümlerine eksiksiz olarak kaydeder. Tutanak taraflarca imzalanır ve tutanağın bir nüshası ilgili iktisadi işletmeciye bırakılır.

(5) Piyasa gözetimi ve denetimi sırasında düzenlenecek tutanağın şekli ve içeriği Genel Müdürlükçe belirlenir.

(6) Denetim faaliyetlerine ilişkin her türlü bilgi ve belge, piyasa gözetimi ve denetimine ilişkin verilerin saklandığı elektronik ortama (YMDS) en geç 5 iş günü içerisinde aktarılır veya zorunlu hallerde formatı Genel Müdürlükçe belirlenen şekilde ve periyotta Genel Müdürlüğe iletilir.

(7) Piyasa gözetimi ve denetimi sırasında kullanılan tutanaklar, elektronik ortamda hazırlanması halinde güvenli elektronik imza ile veya çıktı alınmak suretiyle ıslak imza ile imzalanır.

(8) Genel Müdürlük, elektronik ortamda kayıt altına alınan tutanakların şekil ve muhteviyatını tespit etmeye, bunların, güvenli elektronik imza veya diğer güvenlik kriterlerini belirlemek suretiyle imzalama usul ve esaslarını belirlemeye, bunları internet de dâhil olmak üzere her türlü elektronik iletişim araç ve ortamında gizliliği ve güvenliği sağlanarak ilgili kişilere göndermeye ve elektronik ortamda yürütülecek faaliyetlere ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Numune alma

MADDE 7- (1) Denetim personeli, gerekli gördüğü takdirde, her türlü test veya muayeneyi yaptırmak üzere denetlenen ürünlerden ilgili test ve muayene standartları veya mevzuatına uygun olarak numune alır. Ürünün yapısına ve özelliğine göre, test veya muayenelerin gerektirdiği ölçüyü aşmamak üzere, numune alınması fiilen mümkün olmayan haller hariç, iktisadi işletmeciden bedeli ödenmeden bir takımı asıl, bir takımı şahit olmak üzere iki takım numune alınır. Ancak, ürünün yapısı ve özellikleri itibarıyla şahit numune alınmasının uygun olmadığı hallerde, sadece test ve muayenenin gerektirdiği ölçüde numune alınabilir.

(2) Numune alınması halinde, denetim esnasında tutanağın ilgili bölümü doldurulur. Numuneler özelliklerine göre, mühürleri bozulmadan açılmayacak şekilde, denetim personeli tarafından iktisadi işletmeci ile birlikte hazırlanır ve üzerlerine tarafların isim, unvan ve imzaları ile numuneye ilişkin bilgileri taşıyan numune alma etiketi konulur.

(3) Tutanağın bir nüshası iktisadi işletmeciye teslim edilir. Şahit numune itiraz halinde ilgili adli mercie iletilmek üzere il müdürlüğüne muhafaza edilir. Alınan numunelerin başka yere taşınması veya korunması güç yahut sakıncalı ise durum tutanağa yazılarak numuneler saklanmak üzere yediemin sıfatıyla iktisadi işletmeciye ya da taraflarca mutabık kalınan gerçek/tüzel kişiye bırakılır. İl Müdürlüğü veya Bakanlık laboratuvarlarında test ve muayenesi yapılamayan ürünlerden alınan numunenin bir takımı Genel Müdürlükçe belirlenen test, muayene veya belgelendirme kuruluşuna gönderilir. Test, muayene veya belgelendirme kuruluşu tetkikleri en kısa zamanda yapar, sonucunu bir raporla tespit eder ve bu raporu birer nüsha halinde denetimi gerçekleştiren birime sunar. Şahit numune, idari yargı yoluna başvurulması halinde yargı süreci tamamlanana kadar laboratuvar tarafından saklanır.

(4) Numune almanın mümkün olmadığı ya da taşınamayan ürünler için test veya muayene işlemleri, denetim personelinin gözetiminde, ürünün bulunduğu yerde, iktisadi işletmecinin katılımı ile Genel Müdürlükçe belirlenen test, muayene veya belgelendirme kuruluşuna yaptırılır. İktisadi işletmecinin bulunmaması, test veya muayene işlemlerinin gerçekleştirilmesine engel teşkil etmez.

(5) Uzaktan iletişim araçları yoluyla piyasaya arz edilen ürünlere ilişkin numune alma işlemlerinde ilgili mevzuat hükümleri saklıdır.

Test veya muayene sonrasında yapılacak işlemler

MADDE 8- (1) Yapılan inceleme ve değerlendirme sonucunda ürünün uygun olduğunun tespit edilmesi durumunda;

a) Test veya muayene giderleri ve bunlara ilişkin diğer giderler Bakanlıkça karşılanır.

b) Numunelerin özelliğini kaybetmemesi halinde, yapılan test veya muayene sonucu il müdürlüğü tarafından iktisadi işletmeciye yazılı olarak bildirilir. Bildirim yazısında numunelerin geri alınması gerektiği belirtilir. Tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde geri alınmayan numuneler il müdürlüklerine intikal ettirilir. Bu durumda ilgili iktisadi işletmeci numune bedelini talep edemez.

c) Numunelerin özelliğini kaybetmesi halinde, il müdürlüğünce tutanak düzenlenerek numune 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanunu ve ilgili mevzuatı doğrultusunda imha edilir veya ettirilir. Numune bedeli, Bakanlık tarafından iktisadi işletmeciye ödenir.

(2) Yapılan inceleme ve değerlendirme sonucunda ürünün uygunsuz olduğunun tespit edilmesi durumunda;

a) Test veya muayene giderleri ve bunlara ilişkin diğer giderler iktisadi işletmeci tarafından karşılanır. Bakanlıkça yapılan masraflar, ilgili iktisadi işletmeciye genel hükümlere göre rücu edilir.

b) Test veya muayenesi yaptırılan numune, niteliğine göre uygun koşullarda ve uygun bir süreyle test veya muayene kuruluşunda muhafaza edilir. Bu numunenin geri alınması gerektiği iktisadi işletmeciye il müdürlüğü tarafından yazılı olarak bildirilir. Tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde iktisadi işletmeci tarafından geri alınmayan numune, il müdürlüğü tarafından tutanak düzenlenerek Çevre Kanunu ve ilgili mevzuatı doğrultusunda imha edilir veya ettirilir. İktisadi işletmecinin geri aldığı uygunsuz numune, uygun hale getirilmeden piyasaya arz edilemez ve piyasada bulundurulamaz.

c) Uygulanan idari yaptırım kararının kesinleşmesinden sonra varsa şahit numunelere (b) bendindeki usule göre işlem yapılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İl Müdürlüğünün Görevleri ve Risk Değerlendirmesi

İl müdürlüğünün görevleri

MADDE 9- (1) İl müdürlüğünün piyasa gözetimi ve denetimine ilişkin görev, yetki ve yükümlülükleri şunlardır:

a) Yapı malzemelerine ilişkin piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetlerini tarafsız, bağımsız, şeffaf, etkin ve hızlı bir şekilde yürütmek.

b) Genel Müdürlük tarafından iletilen denetim programı ve benzeri dokümanlar ile il müdürlüğüne ulaşan ihbar ve şikâyetler doğrultusunda denetimleri gerçekleştirmek.

c) Denetim sonucu elde edilen ve Yapı Malzemeleri Denetim Sistemine tanımlanması istenilen veriler ile belgeleri sisteme kaydetmek ve bu verilerin periyodik olarak güncellenmesini sağlamak.

ç) Ciddi risk şüphesi olduğu durumlarda risk değerlendirme komisyonunun etkin ve hızlı çalışmasını sağlamak, Kanunda öngörülen idari yaptırımlar kapsamında komisyonca alınan kararları uygulamak ve sonucu hakkında Genel Müdürlüğe bilgi vermek.

d) Ürünün ciddi risk taşıdığına dair belirtilerin bulunması halinde piyasaya arzın geçici durdurulması kararı almak ve takibini yapmak.

e) Uygunsuz ürünlere ilişkin uygulanan önlemlerin yerine getirilip getirilmediğini iktisadi işletmeci nezdinde piyasada izlemek, kontrol etmek ve sonucu hakkında Genel Müdürlüğe bilgi vermek.

f) Ürün güvenliği kapsamında ilgililerin şikâyet, talep veya önerilerini iletebilmelerine imkân sağlamak.

g) Ürün güvenliğine ilişkin iktisadi işletmecilere veya tüketicilere yönelik bilgilendirme yapmak, eğitim ve benzeri toplantılar düzenlemek.

ğ) Piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetlerinin etkin olarak gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla ihtiyaçlarını, sorunlarını ve çözüm önerilerini Genel Müdürlüğe iletmek.

Risk değerlendirmesi

MADDE 10- (1) Denetlenen ürünlerin taşıdığı riskin değerlendirilmesi ile uygun olup olmadığı ve uygunsuzluk halinde uygulanacak idari yaptırıma ilişkin karar denetim personelince belirlenir. Ancak, ürünün ciddi risk taşıdığına yönelik ciddi şüpheler veya somut bilgilerin olması halinde Risk Değerlendirme Komisyonu toplanır. Risk Değerlendirme Komisyonu, il müdürü veya görevlendireceği ilgili il müdür yardımcısının başkanlığında, yapı malzemelerinin piyasa gözetimi ve denetiminden sorumlu şube müdürü ve en az bir denetim personeli olmak üzere en az üç üyeden oluşur. İl müdürlüğünce gerek görülmesi halinde, denetim personeli arasından iki üye daha görevlendirilebilir. İhtiyaç duyulması halinde denetim personeli, üye sıfatını taşımaksızın bilgisine ve görüşüne başvurulmak üzere komisyon toplantısına davet edilebilir. Komisyonun işleyişine ilişkin diğer usul ve esaslar Genel Müdürlükçe belirlenir.

(2) Risk değerlendirmesi yapılırken ilgili teknik mevzuat veya Genel Ürün Güvenliği Yönetmeliğinin risk değerlendirmesine ilişkin hükümleri dikkate alınır. Bununla birlikte, Genel Müdürlükçe hazırlanan rehberler veya söz konusu mevzuatın Avrupa Birliği uygulamalarına ilişkin güncel karar, rehber veya raporlar da değerlendirilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Uygunluğa İlişkin İdari Yaptırımlar ile Diğer Önlemler

İdari yaptırımların uygulanması

MADDE 11- (1) İl müdürlüğü test, muayene veya inceleme sonucunda ürünün risk taşıdığı veya ilgili teknik düzenlemelere ya da Genel Ürün Güvenliği Yönetmeliğine aykırılık teşkil ettiği kanaatiyle, ürünün ciddi risk taşıdığı durumlar hariç olmak üzere, savunma yapabilmesi için ilgili iktisadi işletmeciye on iş günü süre verir.

(2) İktisadi işletmecinin savunması dikkate alınarak ürünün uygunluğu değerlendirilir. Ürünün ciddi risk taşıdığı durumda veya ilgili teknik düzenlemelerde veyahut genel ürün güvenliği mevzuatında belirtilen insan sağlığı ve güvenliği gereklilikleri veya kamu yararının korunması amacıyla acil önlem alınması gereken diğer hallerin Risk Değerlendirme Komisyonunca tespit edilmesi durumunda, iktisadi işletmeciye tebligat yapılmadan, önlem ve idari yaptırıma ilişkin karar alınır. Daha sonra iktisadi işletmeciden savunma talep edilir ve savunma Risk Değerlendirme Komisyonu tarafından değerlendirilir. Savunma değerlendirmesi sonucunda il müdürlüğü tarafından alınacak karar, dayandığı gerekçeleri, varsa çözüm önerilerini, yasal itiraz yollarını ve süre sınırlarını da belirterek iktisadi işletmeciye tebliğ edilir.

(3) Tebligatta düzeltici önlem planını sunabilmesi için iktisadi işletmeciye on beş iş günü süre verilir. İktisadi işletmeci tarafından sunulan düzeltici önlem planına ilişkin olarak;

a) Plan gerektiğinde değişiklik yapılarak il müdürlüğü tarafından onaylanır ve uygunluğun ortadan kaldırılması için iktisadi işletmeciye tebliğ edildiği tarihten itibaren geçerli olmak üzere uygunluğun niteliği, ürünün özelliği ve piyasadaki yaygınlığı değerlendirilerek altı ayı geçmemek üzere süre verilir.

b) Verilen süre sonunda uygunluğun mücbir sebeplerin varlığı nedeniyle giderilemediğinin kanıtlanması halinde altı ayı geçmemek üzere ek süre verilir.

c) Sürelerin takibi ile planının gereklerinin yerine getirilip getirilmediğinin kontrolü il müdürlüğü tarafından yapılır. Uygun hale getirildiği kanıtlanan ürünler il müdürlüğü tarafından tutanakla kayıt altına alınır ve tekrar piyasaya arz edilebilir.

(4) Risk değerlendirmesi sonucu belirlenen ve iktisadi işletmeci tarafından yerine getirilecek düzeltici önlemler;

a) İlgili teknik düzenlemede belirtilen şekilde uygunluğu ortadan kaldırmak da dahil olmak üzere, ürünün uygun hale getirilmesini veya ürünün bir risk oluşturmamasını sağlamak,

b) Ürünün piyasada bulunmasını önlemek,

c) Ürünü derhal piyasadaki çekmek veya geri çağırarak ve 14 üncü maddede belirtilen şekilde kamuoyunu riske karşı uyarmak,

ç) Ürünün imhasına ilişkin tabi olduğu ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, ürünü imha etmek veya kullanılamaz hale getirmek,

d) Ürünün taşıyabileceği risklere ilişkin ürüne uygun, açık, kolayca anlaşılabilir Türkçe uyarılar eklemek,

e) Ürünün piyasada bulunabilmesi için önkoşul koymak,

f) Ürüne ilişkin Türkçe uyarıların yayımlanması da dâhil olmak üzere, risk altındaki tüketicileri 14 üncü maddenin birinci fıkrasında belirtilen şekilde, derhal ve uygun bir biçimde uyarmak,

faaliyetlerini içerebilir. Ancak (d), (e) ve (f) bentlerinde belirtilen düzeltici önlemler, ürünün yalnızca belirli koşullarda veya yalnızca belirli tüketicilere yönelik bir risk taşıyacağı durumlarda alınır.

(5) Ürüne ilişkin uygunluğun sadece uygunluk işaretinin veya teknik düzenlemenin gerektirdiği teknik dosyanın, etiket ve talimatların bulunmamasından, eksik veya yetersiz olmasından ya da yanlış kullanılmasından kaynaklandığının tespit edildiği durumlarda, uygunluğun giderilmesi birinci ve ikinci fıkralardaki usullere göre il müdürlüğünce ilgili iktisadi işletmeciye tebliğ edilir ve üçüncü fıkra hükümlerine göre düzeltici önlem planı sunması talep edilir. Verilen süre içinde düzeltici

önlem planının sunulmaması veya düzeltici önlem planının sunulmasını takiben il müdürlüğünce verilen süre sonunda uygunsuzluğun giderilmediğinin tespit edilmesi durumunda, uygunsuzluğun devam ettiği kabul edilir. Bu durumda, dördüncü fıkrada belirlenen ve uygun ve gerekli görülen önlemleri içeren karar il müdürlüğünce iktisadi işletmeciye tebliğ edilir. Alınan önlemler kapsamında uygunsuzluğun giderilmesine ilişkin süreç üçüncü fıkra hükümleri kapsamında yürütülür.

(6) Ürünün risk değerlendirme komisyonu tarafından ciddi risk taşıdığına tespit edilmesi ve ciddi riski ortadan kaldıracak başka bir yöntemin bulunmaması halinde, il müdürlüğü Kanunun 16 ncı maddesinin altıncı fıkrasının (d) bendi ile Kanunun 17 nci maddesinin birinci fıkrası kapsamında ciddi risk taşıyan ürünlerin piyasadan çekilmesini, geri çağırılmasını veya piyasada bulunmasının yasaklanmasını sağlar.

(7) Ürüne ilişkin imha veya kullanılamaz hale getirme kararı alınması durumunda bu karar, ilgili mevzuat hükümleri dikkate alınarak iktisadi işletmecinin belirleyeceği yerde ve yöntemle denetim personeli gözetiminde ya da il müdürlüğünün önceden onay verdiği şekilde uygulanır. İl müdürlüğünce, ürün miktarını, yapılan işlemleri, yer, tarih ve tarafların ad ve soyadlarını içeren imha tutanağı düzenlenir. İmha tutanağı taraflarca imzalanır ve tutanağın bir nüshası ilgili iktisadi işletmeciye bırakılır.

İdari yaptırımların uygulanmasına ilişkin diğer hükümler

MADDE 12- (1) İktisadi işletmecinin gerekli önlemleri almaması, zamanında almaması veya aldığı önlemlerin eksik veya yetersiz olması ya da iktisadi işletmecinin tespit edilememesi halinde il müdürlüğü;

a) Ürünün piyasaya arzının durdurulması, piyasada bulundurulmasının önlenmesi, piyasadan çekilmesi, geri çağırılması, reklam ve teşhirinin durdurulması,

b) Dağıtıcıların önlemlerden haberdar olmaları ve önlemlere uymalarını sağlamak amacı ile gerekli tedbirlerin alınması,

c) Ürünün taşıdığı riskler hakkında tüketicilerin uyarılması,

ç) Ürünlerin uygun koşullarda imhası veya kullanılamaz hale getirilmesi, önlemlerinden uygun ve gerekli olanları orantılılık ilkesine riayet ederek alır.

(2) Önlemleri belirlenen şekil ve sürede yerine getirmeyen ilgili iktisadi işletmeci, önlemlerin il müdürlüğü tarafından yerine getirilmesi amacıyla yapılacak masrafları karşılar. Masraflar genel hükümlere göre rücu edilir.

(3) İktisadi işletmeciye yönelik Kanunda yer alan idari para cezaları, etkili, orantılı ve caydırıcı olacak şekilde il müdürlüğünce uygulanır.

Ürünün piyasaya arzının ve piyasada bulundurulmasının geçici olarak durdurulması

MADDE 13- (1) İl müdürlüğü, bir ürünün ciddi risk taşıdığına dair belirtilerin bulunması halinde, ürünün kontrolü yapıncaya kadar piyasaya arzının ve piyasada bulundurulmasının geçici olarak durdurulması kararını alır ve bu kararı iktisadi işletmeciye derhal tebliğ eder. Üründen kaynaklanabilecek muhtemel risklerin önlenmesi amacıyla iktisadi işletmeci, dağıtıcıları durumdan haberdar eder ve risk altındaki grupları bilgilendirir.

(2) İl müdürlüğü, iktisadi işletmeciye birinci fıkradaki önlemleri almasını tebliğ etmesini müteakip ivedi olarak incelemeye başlar.

(3) İktisadi işletmeci il müdürlüğünün talebi üzerine;

a) İlgili teknik düzenleme kapsamında, ürünün uygunluk değerlendirmesinin yapılması amacıyla bir uygunluk değerlendirme kuruluşuna başvurulduğu durumlarda, bu kuruluşlara sunulan belgelerin kopyalarını,

b) Üretim yerlerinin ve depolarının adreslerini,

c) Tasarım, üretim ve dağıtım ile ilgili detaylı bilgileri,

ç) İl müdürlüğünce gerekli görülecek diğer bilgi ve belgeleri, iletir.

(4) Ürünün piyasaya arzının ve piyasada bulundurulmasının geçici durdurulmasına ilişkin süre dört günden fazla olamaz. Ancak, ürünün test edilmesi, gerekli değerlendirme ve kontrollerinin yapılması veya üçüncü fıkrada belirtilen bilgilerin sunulması için teknik gerekçelerle daha fazla süreye ihtiyaç duyulması halinde bu süre uzatılabilir.

(5) Kontrol sonucunda güvenli olduğu anlaşılan ürünler hakkındaki geçici durdurma kararı kendiliğinden kalkar. Güvenli olmayan ürünler hakkında alınan ürünün piyasaya arzının ve piyasada bulundurulmasının geçici durdurulması kararı idari yaptırım kararı alınıncaya kadar geçerlidir.

Risk taşıyan ürünlere ilişkin duyuru

MADDE 14- (1) İktisadi işletmeci risk taşıyan ürünlerle ilgili olarak il müdürlüğünün kararı üzerine veya kendiliğinden gerekli önlemleri alır, bu riskler ve önlemler hakkındaki bilgileri etkili şekilde duyurur. Yapılan duyuru veya duyuru şekli il müdürlüğünce uygun bulunmaz veya yetersiz görülürse duyurunun;

- a) Risk altındaki kişilerin doğrudan bilgilendirilmesi,
- b) İktisadi işletmecinin internet sitesinin bulunması durumunda en az bir yıl süreyle internet sitesinin ana sayfasında kolaylıkla görülebilecek şekilde duyurulması,
- c) Risk altındaki kişiler dikkate alınarak, ulusal veya yerel düzeyde yayın yapan bir televizyon kanalında 07.00-22.00 saatleri arasında 30 saniyeden az olmamak üzere yazılı ve sesli şekilde yayımlanması,
- ç) Risk altındaki kişiler dikkate alınarak, ulusal veya yerel düzeyde dağıtımı yapılan bir gazetede, sayfanın dörtte birinde, Basın İlan Kurumu aracılığıyla bir gün ilan edilmesi, yöntemlerinden biri veya birkaçı ile yapılması sağlanır.

(2) Duyuru, asgari olarak aşağıdaki bilgileri içerir:

a) Ürünü tanıtacak marka, model, tür, seri numarası ve ürünü net şekilde tanıtan diğer ayırt edici özellikler.

b) Sorumlu iktisadi işletmecinin isim, adres ve diğer iletişim bilgileri.

c) Ürünün görseli.

ç) Uygunsuzluğun ve riskin açık ve anlaşılır tarifi.

d) Alınan önlem.

e) Riskten sakınılması veya riskin giderilmesi için önerilen yöntemler.

(3) İl müdürlüğü, üründe tespit edilen riske göre duyurunun şekli, zamanı, süresi ve duyurunun yapılacağı televizyon ve gazetelere ilişkin ek hususlar belirleyebilir.

(4) İl müdürlüğü, duyurunun gerekli şartları taşımadığını değerlendirirse duyurunun daha uygun bir şekilde ve yöntemlerle tekrar edilmesini talep edebilir.

(5) Dağıtıcılar, ürüne ilişkin riskler ve önlemler hakkında kendilerine iletilen bilgileri, varsa tedarik zincirindeki bir sonraki dağıtıcıya iletmek ve duyuruyu kolaylıkla görülebilecek veya ulaşılabilecek yerlere koymak zorundadır.

Ürünün geri çağırılması

MADDE 15- (1) Alınan diğer önlemlerin riskin ortadan kaldırılmasında yetersiz kalması durumunda iktisadi işletmeci, kendiliğinden veya il müdürlüğünün talebi üzerine ürünü geri çağırır.

(2) İktisadi işletmeci geri çağırma önlemini, 14 üncü maddenin ikinci fıkrasında belirtilen bilgilere ek olarak ürünün teslim alınacağı veya onarılacağı adres ve irtibat noktaları ile sunulan teklif ve seçenekleri içerecek şekilde duyurur.

(3) İktisadi işletmeci ürünü teslim edenlere aşağıdaki seçeneklerden en az birini sunar:

a) Ürünün geri çağırılmasına yol açan sorunun giderilmesi.

b) Ürünün teslim tarihindeki perakende satış değerinin ödenmesi.

c) Ürünün, teknik düzenlemesine uygun, güvenli ve eş değer bir ürünle değiştirilmesi.

(4) Ürünün geri çağırılmasıyla ilgili tüm masraflar ürünü geri çağıran iktisadi işletmeci tarafından üstlenilir. İktisadi işletmeci, ürünün zamanında, kolaylıkla ve ek bir maliyet oluşturmayacak şekilde teslim edilebilmesi için gerekli koşulları sağlamak zorundadır.

Gönüllü önlem

MADDE 16- (1) İktisadi işletmeci piyasaya arz ettiği veya piyasada bulundurduğu bir yapı malzemesinin uygun olmadığını Bakanlığın denetiminden önce tespit etmesi halinde, bu ürüne yönelik gönüllü önlem faaliyetinde bulunabilir.

(2) Gönüllü önlem faaliyeti, uygunsuzluğun giderilmesi ve riskin ortadan kaldırılması için ürünün piyasaya arzının durdurulması, piyasada bulundurulmasının önlenmesi, piyasadan çekilmesi,

geri çağırılması, dağıtıcıların bu önlemden haberdar olmaları, ürünün taşıdığı riskler hakkında tüketicilerin uyarılması da dâhil olmak üzere gerekli tedbirlerin tamamını kapsar.

(3) Gönüllü önlem faaliyetinde bulunacak iktisadi işletmeci bu faaliyete dair tüm bilgi ve belgelerle faaliyeti tamamlamak için ihtiyaç duyduğu süreyi de belirterek il müdürlüğüne başvurur.

(4) İl müdürlüğü gönüllü önlem faaliyetlerinin gerçekleştirilebilmesi için iktisadi işletmecinin talebi, ürünün taşıdığı risk ve piyasa yaygınlığı gibi hususları değerlendirerek altı ayı geçmemek üzere süre verir. Mücbir sebeplerin varlığının kanıtlandığı durumlarda altı ayı geçmemek üzere ek süre verilir.

(5) İl müdürlüğü gönüllü önlem faaliyeti başlatılmasına karar verilen ürün hakkında diğer il müdürlüklerini ve Genel Müdürlüğü ivedilikle bilgilendirir.

(6) Gönüllü önlem faaliyeti kapsamında uygunsuzluğu giderilen ürünler, il müdürlüğünün değerlendirmesine sunulmadan piyasaya arz edilemez veya piyasada bulundurulamaz. İl müdürlüğü gerekli gördüğü takdirde, gönüllü önlem faaliyetine tabi tutulan ürünün test veya muayene işlemlerini yapabilme yeterliğine sahip tarafsız bir kuruluş tarafından test veya muayenesinin yapılmasını isteyebilir.

(7) İl müdürlüğü, gönüllü önlem faaliyetine konu ürünlere ilişkin bilgileri Bakanlıkça oluşturulan güvensiz ürünlerin duyurulmasına ilişkin bilgi sisteminde yayınlar.

(8) Gönüllü önlem faaliyeti kapsamında yükümlülüklerini yerine getirdiği ve uygunsuzluğu tamamen giderdiği değerlendirilen iktisadi işletmeci için Kanunda düzenlenen idari yaptırımlar uygulanmaz.

İmalatçının yükümlülüklerinin diğer iktisadi işletmecilere uygulandığı durumlar

MADDE 17- (1) İthalatçı veya dağıtıcı, ürünü kendi isim veya ticari markası altında piyasaya arz etmesi, piyasada bulundurması; ürünü teknik düzenlemesine veya Genel Ürün Güvenliği Yönetmeliğine uygunluğunu etkileyecek şekilde değiştirmesi halinde imalatçı olarak kabul edilir.

(2) Ürünün imalatçısı, yetkili temsilcisi veya ithalatçısının tespit edilemediği durumlarda, yapılan bildirimin kendisine tebliğ edildiği tarihten itibaren on iş günü içinde imalatçı, yetkili temsilci veya ithalatçısının isim ve irtibat bilgilerini, bu bilgilere sahip değil ise tedarik zincirinde yer alan bir önceki iktisadi işletmecinin isim ve irtibat bilgilerini bildirmeyen dağıtıcı, imalatçı olarak kabul edilir.

İzlenebilirlik

MADDE 18- (1) İktisadi işletmeci, tedarik zincirinde yer alan bir önceki ve varsa bir sonraki iktisadi işletmecinin ismi, ticaret unvanı veya markası ve irtibat bilgileri ile ürünün takibini kolaylaştıracak diğer bilgilerin kaydını düzenli bir şekilde tutar, ürünü piyasaya arz ettiği veya piyasada bulundurmaya başladığı tarihten itibaren en az on yıl boyunca muhafaza eder ve bu süre içerisinde talep edilmesi halinde Bakanlığa sunar.

(2) Birinci fıkrada belirtilen yükümlülükler; bir ürünü elektronik ortamda piyasaya arz eden veya bulunduran, başkasına ait iktisadi ve ticari faaliyetlerin yapılmasına elektronik ticaret ortamını sağlayan aracı hizmet sağlayıcıları ile radyo ve televizyon gibi medya hizmet sağlayıcıları için de geçerlidir.

(3) İzlenebilirliğinin sağlanabilmesi amacıyla imalatçı veya ithalatçı, ürünlerin üzerinde, ürünün boyut ve doğasının buna elverişli olmadığı durumlarda ürünün ambalajında, parselinde, kolisinde veya ürüne eşlik eden bir belgede seri, model, parti numarası, lot veya ürünün ayırt edilmesini sağlayacak bilgilere yer verir.

(4) Düzeltici önlem alınması gereken durumlarda kullanılmak üzere iktisadi işletmeci; parti, seri veya lot bazında ürünün dağıtımını yaptığı diğer iktisadi işletmecilere ve dağıtımı yapılan ürün miktarına ilişkin bilgilerin kaydını tutar ve Bakanlığın talebi halinde bu kayıtları sunar.

İşbirliği

MADDE 19- (1) İktisadi işletmeci, piyasaya arz ettiği veya piyasada bulundurduğu ürünlerin taşıdığı risklerin azaltılması veya ortadan kaldırılması amacıyla yürüttüğü faaliyetlerde, Bakanlıkla işbirliği yapar.

(2) Aracı hizmet sağlayıcı, kendi hizmeti aracılığıyla elektronik ortamda piyasaya arz edilen veya piyasada bulundurulan bir ürünün taşıdığı risklerin ortadan kaldırılması ya da bu mümkün değil ise azaltılması amacıyla yürütülen bir işlemin kolaylaştırılması için Bakanlıkla işbirliği yapar.

BEŞİNCİ BÖLÜM
Denetimle Görevli Personelin Eğitimi, Görevlendirilmesi,
Görev, Yetki ve Yükümlülükleri

Denetim personelinin eğitimi

MADDE 20- (1) Denetim personelinin eğitimi; Bakanlığın ihtiyaç durumu ile personelin eğitim durumu, denetimde uzmanlaşma ve benzeri hususlar dikkate alınmak suretiyle Genel Müdürlükçe uygun görülen zamanlarda yapılır. Eğitim konuları ve eğitime ilişkin hususlar, Genel Müdürlük tarafından belirlenir. Eğitim programlarında uzaktan eğitim yönteminden de yararlanılabilir.

(2) Denetim personeli eğitimini tamamlayanlara Genel Müdürlük tarafından denetim personeli kimlik kartı verilir.

Denetim personeli eğitime katılacaklarda aranacak şartlar

MADDE 21- (1) Denetim personeli eğitime katılacaklarda aşağıdaki şartlar aranır:

a) Aylıktan kesme veya kademe ilerlemesinin durdurulması cezası almamış olmak.
b) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 247 ila 266 ncı maddelerinde düzenlenen suçlar ile 19/4/1990 tarihli ve 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu kapsamındaki suçlardan hüküm giymemiş olmak.

c) Üniversitelerin mimarlık veya mühendislik bölümlerinden ya da bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurt içindeki veya yurt dışındaki öğretim kurumlarından mezun olmak.

ç) Tam zamanlı olarak yapı malzemelerinin piyasa gözetimi ve denetiminden sorumlu hizmet birimlerinde veya ilgili teknik düzenlemeleri hazırlayan birimlerde çalışıyor olmak.

(2) Kadrosu başka bir kurumda olan ve Bakanlıkta geçici görevli olarak görev yapmakta olan personel ile denetim personeli görevini yerine getirmesine engel nitelikte bir sağlık sorunu taşıyanlar denetim personeli eğitimine katılamazlar.

(3) Denetim personeli eğitime katılma başvuruları Genel Müdürlük tarafından incelenir. İnceleme sonucuna göre denetim personeli eğitime katılmaya hak kazanan adaylar eğitime çağrılır.

(4) Denetim personeli eğitime katılma şartlarını taşımadığı sonradan anlaşılanlar ile bu şartları kaybedenlerin denetim personeli kimlik kartları iptal edilir ve denetimde görevlendirilemez.

Görevle ilişik kesme, siciller ve ceza

MADDE 22- (1) Yapılacak yıllık performans değerlendirmesi sonucunda mevcut denetim personeli kimlik kartlarının iptal edilmesi hakkı Genel Müdürlüğe aittir.

(2) Herhangi bir sebeple piyasa gözetimi ve denetimi hizmet birimi ile ilişkisi kesilmiş veya denetim personeli niteliğini kaybetmiş olanların denetim personeli kimlik kartları, Genel Müdürlüğe iletilmek üzere faaliyetin yürütüldüğü yetkili makama teslim edilir.

Denetim personelinin görev, yetki ve yükümlülükleri

MADDE 23- (1) Denetim personelinin görev ve yetkileri şunlardır:

a) Öncelikli olarak ilgili mevzuat hükümleri uyarınca yapı malzemeleri alanında piyasa gözetimi ve denetimi yapmak.

b) Gerekli tutanak ve raporları hazırlamak, her denetim işlemi için denetim sürecinin başından sonuna kadar gerekli tüm bilgi ve belgelerin düzenli bir şekilde dosyalanmasını ve muhafazasını sağlamak.

c) Denetimin başlangıcından sonuçlanmasına kadar her aşamasını ve bu aşamalara ait her türlü bilgiyi ve veriyi denetim işleminin sonuçlanmasını beklemeksizin Yapı Malzemeleri Denetim Sistemine kaydetmek.

ç) Test ve muayeneye tabi tutulacak yapı malzemelerinden numune almak, numunenin test ve muayenesinin yapılmasını sağlamak.

d) Yürüttüğü denetim görevi çerçevesinde gerekli gördüğü dosya ve belgeleri denetim yaptığı kuruluş ve kişilerden istemek, bunları incelemek, onaylanmış örneklerini almak; fabrika, mağaza, dükkân, ticarethane, pazar yeri, şantiye mahalli, depo, antrepo ve ambar gibi yerler ile denetime konu olan diğer yerlerde inceleme ve sayım yapmak, bu yerleri görüntülemek, üretim, stok ve satış bilgilerini almak, bu konularda her derecede yetkili ve ilgiliden her türlü yardım ve bilgi talep etmek.

e) İktisadi işletmecinin piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetini engellemesi durumunda, güvenlik güçlerinden yardım istemek ve onların nezaretinde denetim yapmak.

f) Piyasa gözetimi ve denetimi sırasında işin niteliğine göre gerekli gördüğü durumlarda, Bakanlık veya valilik onayıyla, refakat etmek üzere kamu kurum ve kuruluşlarından uzman kişilerin davet edilmesini sağlamak ve bilimsel ve teknik görüş ve önerilerinden yararlanmak.

g) Tutanak ya da raporla tespit edilen sonuçlandırılmamış işleri takip etmek ve sonuçlandırmak.

ğ) Görev alanına giren konularda ve ilgili mevzuatın uygulanmasında ortaya çıkan ihtiyaçlar çerçevesinde görüş ve öneri geliştirmek ve bunları Genel Müdürlüğe veya il müdürlüğüne sunmak.

h) Kanunda belirtilen ceza ve önlemler hariç olmak üzere, denetim faaliyeti sırasında, ilgililerin cezai sorumluluğunu gerektiren eylemlerini saptadığında, durumu ilgili mercilere iletilmek üzere Genel Müdürlüğe veya il müdürlüğüne yazılı olarak bildirmek.

(2) Denetim personelinin yükümlülükleri şunlardır:

a) Genel Müdürlük tarafından verilen denetim personeli kimlik kartını, iktisadi işletmeciye ibraz ederek denetime başlamak.

b) Denetlediği iktisadi işletmecinin yönetim ve yürütme işlerine karışmamak.

c) Piyasa gözetimi ve denetimi görevini, mevzuata uygun olarak bağımsız ve tarafsız yürütmek.

ç) Piyasa gözetimi ve denetimi sırasında elde ettiği bilgi ve belgelere ilişkin olarak gizlilik ilkesine riayet etmek.

ALTINCI BÖLÜM

Önlemler ve İdari Yaptırımların Uygulanmasında Yetki

İdari para cezalarının uygulanması

MADDE 24- (1) İdari para cezası kararları;

a) Denetimin Genel Müdürlük personeli tarafından yapılması halinde Genel Müdür tarafından,

b) Denetimin sadece il müdürlüğü personeli tarafından veya Genel Müdürlük personeli ile il müdürlüğü personelinin birlikte katılımıyla yapılması halinde il müdürü tarafından, verilir.

(2) İktisadi işletmecinin yerleşik olmadığı bir ilde denetim yapılarak uygunsuzluk tespit edilmesi durumunda savunma, denetimi gerçekleştiren il müdürlüğü tarafından istenir ve değerlendirilir. Değerlendirme sonucu idari para cezası uygulanmasına karar verilirse ceza, iktisadi işletmecinin yerleşik bulunduğu il müdürlüğü tarafından uygulanır.

(3) Kanunun 20 nci maddesinin beşinci fıkrası kapsamında uygulanacak idari para cezası kararı, aracı hizmet sağlayıcının veya medya hizmet sağlayıcının merkezinin bulunduğu yerdeki il müdürü tarafından verilir.

(4) Bu Yönetmelik hükümlerinin iktisadi işletmeciler tarafından ihlal edilmesi durumunda, iktisadi işletmecilere yönelik Kanunda yer alan idari para cezaları, etkili, orantılı ve caydırıcı olacak şekilde uygulanır.

İdari önlemlerin uygulanması

MADDE 25- (1) İdari önlem kararları;

a) Denetimin Genel Müdürlük personeli tarafından yapılması halinde Genel Müdür tarafından,

b) Denetimin sadece il müdürlüğü personeli tarafından veya Genel Müdürlük personeli ile il müdürlüğü personelinin birlikte katılımıyla yapılması halinde il müdürü tarafından, verilir.

(2) İktisadi işletmecinin gerekli önlemleri almaması, zamanında almaması veya aldığı önlemlerin eksik veya yetersiz olması ya da iktisadi işletmecinin tespit edilememesi halinde;

a) Ürünün piyasaya arzının durdurulması, piyasada bulundurulmasının önlenmesi, piyasadan çekilmesi, geri çağırılması, öneri ve teşhirinin durdurulması,

b) Dağıtıcıların önlemlerden haberdar olmaları ve önlemlere uymalarını sağlamak amacı ile gerekli tedbirlerin alınması,

c) Ürünün taşıdığı riskler hakkında nihai kullanıcıların uyarılması,

ç) Ürünlerin uygun koşullarda bertaraf veya işlevsiz hale getirilmesi,

önlemlerinden uygun ve gerekli olanları orantılılık ilkesine riayet ederek alınır.

Ürünün piyasaya arzının ve piyasada bulundurulmasının geçici olarak durdurulması kararı

MADDE 26- (1) Ürünün piyasaya arzının ve piyasada bulundurulmasının geçici olarak durdurulması kararı;

a) Denetimin sadece il müdürlüğü personeli tarafından veya Genel Müdürlük personeli ile il müdürlüğü personelinin birlikte katılımıyla yapılması durumunda il müdürü tarafından,

b) Denetimin Genel Müdürlük personeli tarafından yapılmış olması durumunda Genel Müdür tarafından,
verilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Bildirimlere ilişkin hükümler

MADDE 27- (1) Bir yapı malzemesine ilişkin tespit edilen uygunsuzluğun ülke çapında olmadığı değerlendirildiğinde Bakanlık, sorumluluk alanındaki ilgili teknik düzenlemelerin hükümleri çerçevesinde hareket eder.

Bilgilerin gizliliği

MADDE 28- (1) Piyasa gözetimi ve denetimi faaliyeti sırasında Genel Müdürlük veya il müdürlüklerince yapılan yazışmalar, ihbar ve şikayetler ile denetimlerde temin edilen ve ticari sır niteliğindeki veya fikri ve sınai mülkiyet hakkına ilişkin bilgiler gizli tutulur. Ancak, mevzuatın ve insan sağlığı ve güvenliğinin gerektirdiği hallerde yapılan duyurular bu kapsamda sayılmaz.

Tebliğat

MADDE 29- (1) İdari para cezası ve/veya idari önlemleri içeren idari yaptırım kararlarının tebliğinde, 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümleri uygulanır.

Yetki

MADDE 30- (1) Bakanlık, ürün güvenliğine ilişkin temel gereklerin sağlanması bakımından, diğer yetkili kuruluşların sorumluluğuna giren ürünler hariç olmak üzere, yapı malzemelerinin denetimine yönelik gerekli önlemleri almaya, bunları uygulamaya ve yapı malzemelerinin piyasa gözetimi ve denetimini gerçekleştirmeye yetkilidir.

Geçerliliğini yitiren denetim personeli kimlik kartları

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Yönetmelik yayımlanmadan önce düzenlenmiş olan denetim personeli kimlik kartları yenileninceye kadar geçerliliğini korur.

Yürürlük

MADDE 31- (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 32- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı yürütür.